

Filosofie is makkelijker als je denkt

Wat is intuïtie?

Filosofie Magazine

29 april 2026

Samenvatting

- 1 Inleiding
- 2 Hoe weet ik dat mijn intuïtie mij niet misleidt?
- 3 Intuïtie in de praktijk
- 4 Plato en de oorsprong van intuïtie
- 5 Afsluiting

In 'Filosofie is makkelijker als je denkt' helpen we je in vier stappen op weg in het zelf leren denken.

Dit keer: wat is intuïtie?

- Is intuïtie een slechte raadgever?
- Kun je intuïtief aanvoelen wat deugt?

Hoe weet ik dat mijn intuïtie mij niet misleidt?

Waar hebben we het over?

Wie zou niet graag op zijn intuïtie vertrouwen in plaats van op reglementen, beslissingsbomen en argumentatiestructuren?

Maar hoe kom je aan een goede intuïtie? En hoe bepaal je of je intuïtie klopt?

Ludwig Wittgenstein (1889-1951)

“Als die intuïtie een innerlijke stem is, – hoe weet ik, hoe ik haar moet volgen? En hoe weet ik dat zij mij niet misleidt? Immers, kan zij mij juist leiden, dan kan zij mij ook misleiden.”

Probleem: Je kunt niet vertrouwen op een nieuwe intuïtie om je eerste intuïtie te controleren - dat leidt tot een oneindige regressie.

Voorbeelden van intuïtief handelen

- De buschauffeur draait op snelheid de bocht door.
- De violist zet precies op het juiste moment zijn solo in.
- De kok snijdt razendsnel het vlees.

“Dan klonk het krak!”, en zijn mes ging van zip!, alles op de maat van de muziek”
– **Zhuang Zi**

- afstemmen op Tao, natuurlijke loop der dingen
- de weg van de minste weerstand

Maurice Merleau-Ponty (1908-1931)

- Een vrouw die met hoed en pluim onder een lage deurpost doorloopt
- Een gitarist die speelt zonder te kijken
- Ons lichaam weet vaak precies hoe we ons moeten gedragen

Probleem: We komen juist in de problemen wanneer we *nadenken* over intuïtieve handelingen.

Een morele situatie

Als een kind in het water valt, is het verkeerd om uitgebreid te bedenken wat juist is om te doen.

Conclusie: Je moet intuïtief reageren.

Plato (ca. 427-347 v.Chr.)

- De kennis van het Ware, het Goede en het Schone zijn ons al **voor de geboorte ingegeven**.
- Deze kennis is alleen in onszelf terug te vinden, niet in de buitenwereld.

Een belangrijke vraag

Zou het kunnen dat we de meest intuïtieve waarheden alleen vinden door er **hard over na te denken**?

- Plato's leermeester Socrates voerde lange, moeizame gesprekken om de waarheid boven tafel te krijgen.
- Intuïtie is dus niet zomaar toegankelijk.